

Bruxelles, 30. lipnja 2022.
(OR. en)

10877/22

FIN 737

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	30. lipnja 2022.
Za:	Glavno tajništvo Vijeća

Br. dok. Kom.:	COM(2022) 315 final
Predmet:	IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU Dugoročna predviđanja budućih priljeva i odljeva proračuna EU-a (2023. – 2027.)

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2022) 315 final.

Priloženo: COM(2022) 315 final

Bruxelles, 30.6.2022.
COM(2022) 315 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

Dugoročna predviđanja budućih priljeva i odljeva proračuna EU-a (2023. – 2027.)

{SWD(2022) 175 final}

Sadržaj

SADRŽAJ	1
1. Uvod	2
2. Predviđanja odljeva proračuna EU-a za razdoblje 2023.–2027.....	2
2.1. Plaćanja povezana s obvezama iz VFO-a za razdoblje 2021.–2027.....	4
2.2. Plaćanja za ispunjenje obveza preuzetih prije 2021.....	6
2.3. Opozivi	7
2.4. NextGenerationEU.....	7
2.5. Razvoj razine nepodmirenih obveza.....	8
3. Predviđanja priljeva proračuna EU-a za razdoblje 2023.–2027.....	9
4. Zaključci.....	11
Prilog I.– Rezultati predviđanja*	13
Tablica 1.1 – Dugoročna predviđanja budućih odljeva u razdoblju 2023.–2027. u okviru VFO-a... 13	
Tablica 1.2 – Plaćanja povezana s novim obvezama iz VFO-a za razdoblje 2021.–2027.....	14
Tablica 1.3 – Plaćanja za završetak obveza preuzetih prije 2021.....	15
Tablica 2 – Predviđeni opozivi	16
Tablica 3 – Dugoročna predviđanja odljeva za instrument NextGenerationEU	17
Tablica 4 – Promjena ukupnih nepodmirenih obveza u razdoblju 2023.–2027.....	17
Tablica 5 – Dugoročna predviđanja budućih priljeva proračuna EU-a u razdoblju 2023.–2027.	18

1. Uvod

U ovom Izvješću iznose se projekcije priljeva i odljeva proračuna EU-a u razdoblju 2023.–2027.ⁱ Ovo je drugo izdanje dugoročnih predviđanja prihoda i rashoda iz višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) za razdoblje 2021.–2027.ⁱⁱ i instrumenta NextGenerationEUⁱⁱⁱ, u kojem se ažuriraju procjene navedene u izvješću iz lipnja 2021.^{iv}

U skladu s člankom 247. stavkom 1. točkom (c) Financijske uredbe^v predviđanje se odnosi na sljedećih pet godina. Obuhvaćeno razdoblje uvelike se preklapa s prošlogodišnjim izvješćem, kojim je iznimno obuhvaćeno sedmogodišnje razdoblje od 2021. do 2027. kako bi se pružio sveobuhvatan pregled očekivanih priljeva prihoda i odljeva rashoda u okviru gornjih granica VFO-a koji je tek bio donesen.

Uz procjene u pogledu VFO-a, u ovim se predviđanjima ažuriraju projekcije plaćanja za sve programe u okviru instrumenta NextGenerationEU. Ti se rashodi, uz potrošnju u okviru VFO-a, financiraju isključivo приходima od operacija zaduživanja na tržištima kapitala.

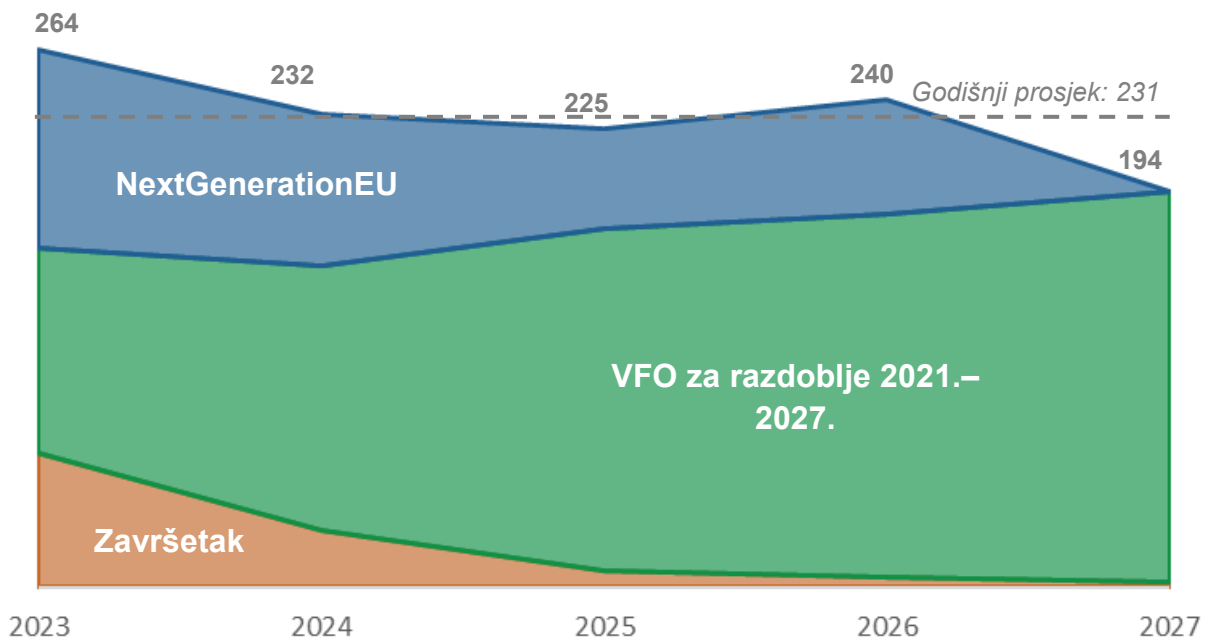
Plaćanja iz proračuna EU-a slijede obveze. Procjene u ovom Izvješću temelje se na obvezama iz financijskog programiranja uz nacrt proračuna za 2023.^{vi} One uključuju prilagodbu^{vii} VFO-a zbog kasnog donošenja pravila i programa u okviru podijeljenog upravljanja u skladu s člankom 7. Uredbe o VFO-u, prilagodbe za specifične programe u skladu s člankom 5. Uredbe o VFO-u^{viii} te ponovnu uporabu opozvanih sredstava u skladu s člankom 15. stavkom 3.^{ix} Financijske uredbe. Predviđanja prihoda temelje se na sustavu prihoda iz Odluke o vlastitim sredstvima^x. U projekcijama prihoda u obzir je uzet i Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju^{xi} („Sporazum o povlačenju”).

2. Predviđanja odljeva proračuna EU-a za razdoblje 2023.–2027.

Očekuje se da će plaćanja tijekom sljedećih pet godina VFO-a dosegnuti 1 156 milijardi EUR, uključujući 873 milijarde EUR u okviru gornje granice za plaćanja u okviru VFO-a i 278 milijardi EUR za bespovratnu potporu u okviru instrumenta NextGenerationEU.

Predviđanja uključuju procjene za buduće prilagodbe za specifične programe koje proizlaze iz članka 5. Uredbe o VFO-u i za ponovnu uporabu opozvanih sredstava u skladu s člankom 15. stavkom 3. Financijske uredbe koja će se dodijeliti u razdoblju 2024.–2027. Očekuje se da će prilagodbe za specifične programe dovesti do automatske prilagodbe naviše gornjih granica VFO-a za obveze i plaćanja u iznosu od 9,4 milijarde EUR uz prilagodbe za 2022. i 2023. u ukupnom iznosu od 3,3 milijarde EUR^{xii}. Točna godišnja prilagodba ovisit će o приходima od novčanih kazni u području tržišnog natjecanja iz prethodne godine u ukupnom iznosu od 11 milijardi EUR (u cijinama iz 2018.) do 2027.

Grafikon 1 – Predviđena plaćanja po kategorijama (u milijardama EUR)

Predviđena plaćanja iz proračuna EU-a nisu ravnomjerno raspoređena u referentnom razdoblju. Ovisi o očekivanom razvoju: 1. postupnog uvođenja plaćanja za nove programe u okviru VFO-a (66 % ukupnih plaćanja), 2. dinamike isplata u okviru instrumenta NextGenerationEU (24 % plaćanja) i 3. ispunjavanja obveza iz razdoblja 2014.–2020. i prije (10 % plaćanja). Procijenjeni godišnji prosjek odljeva iznosi 231 milijardu EUR, od čega će se 56 milijardi EUR financirati zaduživanjem na tržištima kapitala za programe u okviru instrumenta NextGenerationEU.

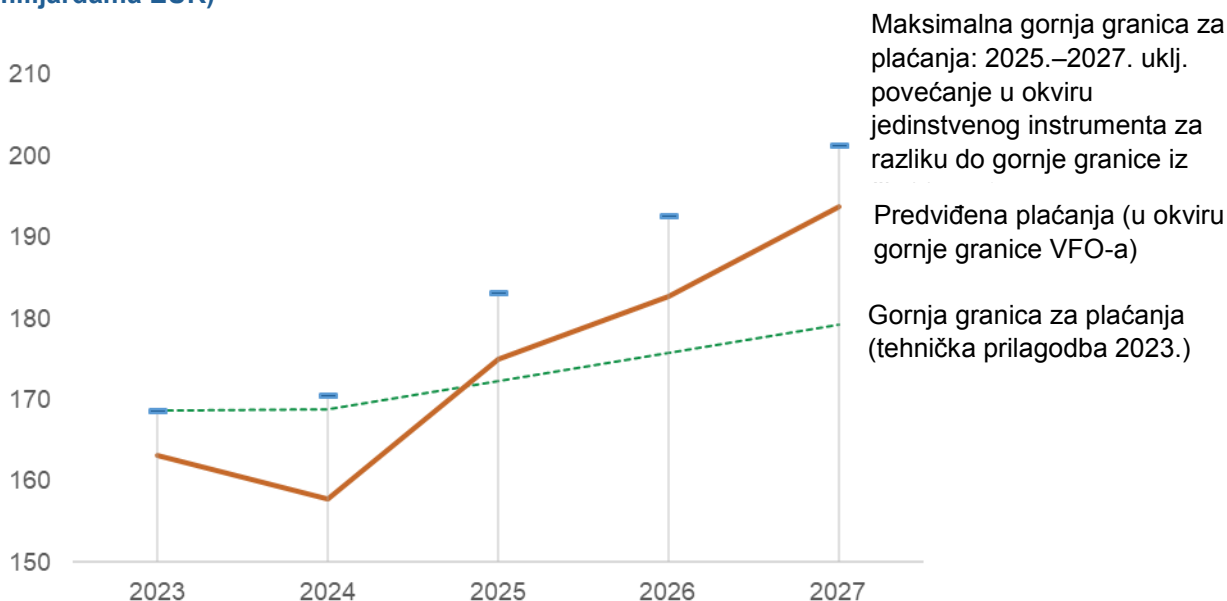
Plaćanja u predmetnom razdoblju trebala bi se postojano smanjivati nakon što dosegnu vrhunac 2023., uglavnom zbog pojačanog financiranja iz instrumenta NextGenerationEU na početku razdoblja. Očekuje se da će 2026. doći do privremenog porasta odljeva jer će se tad morati dovršiti sva završna plaćanja u okviru instrumenta NextGenerationEU. Od 2027. nadalje predviđanja se gotovo isključivo odnose na plaćanja na temelju programa u okviru VFO-a za razdoblje 2021.–2027.

Kad je riječ o rashodima u okviru postojećeg VFO-a i završetku prethodnih financijskih okvira, predviđena plaćanja u prosjeku iznose 175 milijardi EUR, pri čemu su u razdoblju 2023.–2024. ispod prosjeka, a u razdoblju 2026.–2027. iznad prosjeka. Razlika između godine kad će plaćanja biti na vrhuncu (2027.) i godine kad će biti najniža (2024.) iznosi oko 36 milijardi EUR. Taj je obrazac uočen i u prethodnim VFO-ima zbog postupnog ukidanja plaćanja na završetku programâ iz prethodnih financijskih okvira i činjenice da novi programi potrošnje u drugoj polovini odgovarajućeg VFO-a u stvarnosti dosežu optimalnu razinu provedbe.

Predviđena razlika do gornje granice za plaćanja u okviru VFO-a iznosi 5,5 milijardi EUR u 2023. i 11 milijardi EUR u 2024. U razdoblju 2025.–2027. godišnja razlika mogla bi biti negativna u odnosu na trenutačne gornje granice za plaćanja jer predviđanja za te tri godine zajedno premašuju gornju granicu za 24,6 milijardi EUR. Ta su odstupanja po godinama jednostavno posljedica utvrđivanja gornje granice plaćanja na stabilnoj razini u realnim vrijednostima, dok se za provedbu očekuje da će slijediti promjenjivu putanju. U skladu s mehanizmom automatske prilagodbe iz članka 11. stavka 1. točke (b) Uredbe o VFO-u, iznosi koji nisu potrošeni u određenoj godini povećat će gornje granice za buduće godine. Stoga će očekivane pozitivne razlike do 2025. povećati gornje granice u razdoblju 2025.–2027. (u okviru ograničenja utvrđenih člankom 11. stavkom 3. Uredbe o VFO-u). Uzimajući u obzir tu prilagodbu i buduću prilagodbu za specifične programe u skladu s člankom 5. Uredbe o VFO-u (kojima će se gornje granice za plaćanja

povećati za dodatnih 9,4 milijarde EUR), trenutna predviđena plaćanja za posljednje tri godine VFO-a u skladu su s ukupnom gornjom granicom za plaćanja u okviru VFO-a za razdoblje 2021.–2027.

Grafikon 2 – Predviđena plaćanja u odnosu na gornju granicu za plaćanja u okviru VFO-a (u milijardama EUR)

2.1. Plaćanja povezana s obvezama iz VFO-a za razdoblje 2021.–2027.

Više od polovine procijenjenih plaćanja koja proizlaze iz VFO-a za razdoblje 2021.–2027. odnosi se na kohezijsku politiku i zajedničku poljoprivrednu politiku (ZPP). Dugoročna predviđanja stoga u velikoj mjeri ovise o predviđenoj provedbi tih dviju politika.

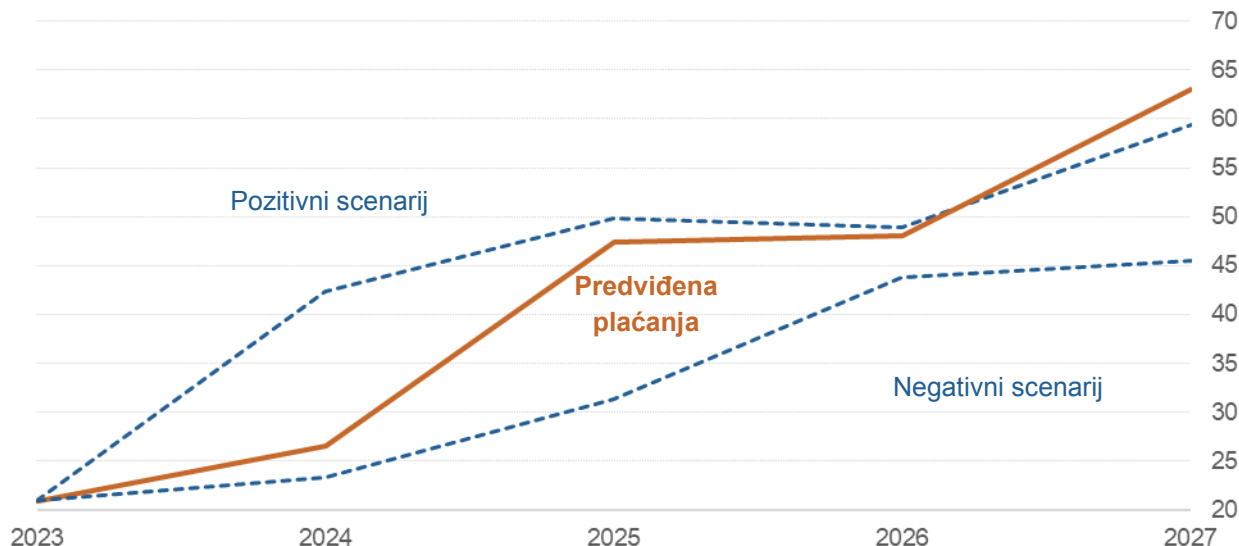
Naslov 2.a – Kohezijska politika

Predviđena plaćanja u razdoblju 2023.–2027. za novo programiranje kohezijske politike iznose 177 milijardi EUR, što je oko 8 milijardi EUR manje nego u prošlogodišnjim predviđanjima. Izraženija kašnjenja^{xiii} u pokretanju programskog razdoblja 2021.–2027. utjecat će na plaćanja tijekom preostalog razdoblja VFO-a. Nijedan nacionalni program nije donesen 2021., a svi bi trebali biti odobreni do kraja 2022. Pandemija bolesti COVID-19 i potreba da se inicijative za oporavak integriraju u zakonodavni paket o kojem se pregovaralo 2020. dovele su do kasnijeg donošenja odgovarajućih zakonskih akata, što uvelike objašnjava uočena kašnjenja. Nadalje, određenu je ulogu možda imala i usredotočenost nacionalnih tijela na provedbu instrumenta NextGenerationEU. Ova se predviđanja temelje na tehničkoj pretpostavci da će 2024. države članice početi djelomice nadoknađivati kašnjenja koja su se nagomilala od 2021. do 2023. i da će u posljednjim godinama VFO-a dostići brzinu provedbe usporedivu s razdobljem 2014.–2020. Ta je pretpostavka postavljena u uvjetima povećane nesigurnosti zbog trenutne geopolitičke i gospodarske nestabilnosti te nepostojanja odgovarajućeg povijesnog mjerila za dugoročno predviđanje provedbe.

Za predviđanja postoje pozitivni i negativni rizici. Države članice možda će dodatno poraditi na ubrzanju provedbe od 2023. i tako prije dosegnuti brzinu provedbe iz prethodnog programskog razdoblja. Mogla bi se ubrzati i plaćanja za inicijativu REPowerEU^{xiv}, u okviru koje je Komisija predložila da države članice imaju mogućnost u Mehanizam za oporavak i otpornost prenijeti do 12,5 % sredstava koja su im dodijeljena za koheziju (što nije uzeto u obzir u ovim predviđanjima), čime se proširuju već dostupna mogućnost prijenosa 5 % sredstava i dodatna mogućnost prijenosa 7,5 % sredstava samo za ciljeve u okviru inicijative

REPowerEU. Suprotno tomu, ako države članice ne ulože dodatan trud, jednogodišnje kašnjenje će se produljiti. To bi odgodilo plaćanja i potencijalno dovelo do dosad neviđeno visoke razine opozivâ zbog pravila o opozivu sredstava N+3.

Grafikon 3 – Predviđena plaćanja za naslov 2.a (obveze iz VFO-a za razdoblje 2021.–2027.) te pozitivni i negativni scenariji (u milijardama EUR)

Grafikon 3 – Zajednička poljoprivredna politika (ZPP)

Predviđena plaćanja za prvi stup ZPP-a – 208 milijardi EUR u razdoblju 2023.–2027. – odražavaju najnovije financijsko programiranje i prijenose država članica između dvaju stupova ZPP-a.

Za razliku od kohezijske politike, zbog dvogodišnjih prijelaznih odredbi kojima su programi iz razdoblja 2014.–2020. produljeni do 2022. ne očekuju se kašnjenja u provedbi drugog stupa – Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR). Budući da su sve države članice dostavile svoje strateške planove za novi ZPP, očekuje se da će stvarna provedba programa za razdoblje 2023.–2027. započeti već 2023., godinu dana prije nego što je pretpostavljeno u izvješću o predviđanjima iz lipnja 2021.

Predviđena plaćanja koja proizlaze iz VFO-a za razdoblje 2021.–2027. uključuju i plaćanja povezana s posljednjim dvjema tranšama (2021. i 2022.) prethodnog postupka programiranja. Očekuje se da će se plaćanja za njih izvršavati do 2026. (vidjeti točku 2.2. Plaćanja obveza iz razdoblja prije 2021.).

Budući da se programi EPFRR-a za razdoblje 2014.–2022. provode kako je planirano, a novi planovi u okviru ZPP-a u postupku su odobrenja, očekuje se da će provedba EPFRR-a teći postojano. No u razdoblju 2024.–2027. očekuju se određena godišnja odstupanja, osobito 2026., kad će doći do koncentracije plaćanja zbog preklapanja završetka prethodnih programa (u skladu s pravilom o opozivu N+3) i bržeg postupnog uvođenja novih (u skladu s pravilom o opozivu N+2). Nadalje, možda će se ubrzati plaćanja u okviru EPFRR-a za inicijativu REPowerEU, slično kao u slučaju fondova kohezijske politike (vidjeti prethodnu točku).

Ostali programi i naslovi

U svim ostalim naslovima predviđena su plaćanja u petogodišnjem razdoblju porasla zbog kombinacije nekoliko čimbenika:

- Novim inicijativama, kao što su inicijativa za sigurnu povezivost Unije^{xv} i europski akt o čipovima^{xvi}, pojačat će se plaćanja na početku razdoblja, uglavnom u okviru naslova 1.
- Najnoviji geopolitički izazovi zahtijevaju ubrzavanje plaćanja u okviru programa iz naslova 4. – Migracije i upravljanje granicama, naslova 5. – Sigurnost i obrana te naslova 6. – Susjedstvo i svijet.
- Odgođeni početak nekih programa 2021. dovest će do preraspodjele plaćanja u kasnijim godinama. Znatnije promjene u odnosu na prošlogodišnja predviđanja odnose se na pričuvu za prilagodbu Brexitu, za koju je donesenim zakonskim aktom^{xvii} predviđena ravnomjernija raspodjela plaćanja po godinama u odnosu na Komisijin prijedlog velikog obroka pretfinanciranja, koji je bio temelj prošlogodišnjih predviđanja.

2.2. Plaćanja za ispunjenje obveza preuzetih prije 2021.

Predviđanja za plaćanja za ispunjenje obveza preuzetih prije 2021. (fr. reste à liquider, RAL) ažurirana su kako bi se uzela u obzir plaćanja izvršena 2021. i planirana u proračunu za 2022. Predviđenih 110 milijardi EUR za sljedećih pet godina uglavnom je u skladu s prošlogodišnjim predviđanjima uz određene godišnje razlike.

Naslov 2.a – Kohezijska politika

Većina plaćanja za obveze preuzete prije 2021. (58 %) odnosi se na prethodno programsko razdoblje fondova kohezijske politike, čija se provedba odvija punom brzinom. Projekcije plaćanja temelje se na najnovijim predviđanjima država članica (siječanj 2022.) i nedavnim podacima o provedbi na terenu. Zahvaljujući djelovanju kohezijske politike za izbjeglice u Europi (CARE), koje je Komisija predložila 8. ožujka 2022.^{xviii}, države članice moći će ubrzati upotrebu svih neprogramiranih sredstava za razdoblje 2014.–2020. uz pojačano financiranje na početku razdoblja, odnosno 2022. i 2023. Zbog toga će predviđanja za plaćanja u 2024. biti smanjena u odnosu na prošlogodišnje izvješće.

Posljednja obračunska godina za europske strukturne i investicijske (ESI) fondove završava u lipnju 2024., a većina plaćanja predviđena je za kraj 2023. S obzirom na stopu zadržavanja i poravnavanje pretfinanciranja, očekuje se da će plaćanja u zaključnoj fazi nakon 2024. biti ograničena.

Naslov 3. – Zajednička poljoprivredna politika

Očekivani završetak operativnih programa u razdoblju 2014.–2022. uglavnom je u skladu s prošlogodišnjim predviđanjima. Uključuje, međutim, novi element – utjecaj nedavno predloženih^{xix} plaćanja jednokratnih iznosa poljoprivrednicima i MSP-ovima u prehrambeno-prerađivačkom sektoru. Zbog toga će se plaćanja u iznosu od 450 milijuna EUR prenijeti iz 2024.–2025. na početak razdoblja, odnosno 2023.

Ostali programi i naslovi

Velika većina (84 %) neizvršenih plaćanja za preostale dijelove proračuna gotovo je ravnomjerno raspoređena između naslova 1. – Jedinstveno tržište, inovacije i digitalno gospodarstvo i naslova 6. – Susjedstvo i svijet. Dok se aktivnosti za zaključenje programâ iz naslova 1. sad očekuju ranije nego u prethodnim procjenama, ažurirana očekivanja za projekte iz naslova 6. odgođena su za 2025.–2026.

2.3. Opozivi

Predviđa se da će ukupan iznos opozvanih sredstava za razdoblje 2023.–2027. iznositi 7,6 milijardi EUR, što je blago smanjenje u odnosu na prošlogodišnje predviđanje od 8,4 milijarde EUR. Međutim, postoje neke zamjetne promjene.

Naslov 2.a – Kohezijska politika

Došlo je do znatnog smanjenja opozvanih sredstava u pogledu završetka prethodnih programa u okviru ESI fondova s 3,7 milijardi EUR na 0,4 milijarde EUR. Razlog je tomu stopa sufinanciranja u okviru inicijative CARE od 100 % u obračunskoj godini 2021.–2022., što će omogućiti potpunu apsorpciju i na najmanju moguću mjeru svesti rizik od opoziva tijekom postupka završetka programâ.

Postoji ograničeni rizik od opoziva u novim kohezijskim programima od 2026. na temelju istih tehničkih pretpostavki primijenjenih pri procjenama plaćanja. Iako se u petoj godini novog programskog razdoblja primjenjuju ciljevi opoziva za obveze iz 2022. i 2023., stopa podnošenja zahtjeva za plaćanje i dalje će zaostajati za povijesnom dinamikom zbog kašnjenja na početku programâ. Rizik od opoziva mogao bi se smanjiti dovoljnim ubrzanjem provedbe 2024. Međutim, ako ne bude ubrzanja i brzina provedbe ostane blizu povijesnih stopa iz razdoblja 2014.–2020. (uključujući jednogodišnje kašnjenje), rizik od opoziva eksponencijalno će se povećati. U tom krajnjem scenariju, u kojem je isključeno bilo kakvo znatnije nadoknađivanje kašnjenja na početku programskog razdoblja, velik dio reprogramirane tranše iz 2021. mogao bi u stvarnosti biti izgubljen.

Naslov 3. – Zajednička poljoprivredna politika

Gotovo dvije trećine predviđenih opoziva iz naslova 3. VFO-a odnose se na EPFRR. Predviđanja za zaključenje programâ u okviru EPFRR-a za razdoblje 2014.–2022. i dalje temelje se na pretpostavci da će doći do poboljšanja u odnosu na razdoblje 2007.–2013. Ukupni rezultat niži je od predviđanja iz 2021. zbog utjecaja novih plaćanja jednokratnih iznosa poljoprivrednicima i MSP-ovima u prehrambeno-prerađivačkom sektoru. Predviđa se da će se u postupku zaključenja do 2026. opozvati sredstva iz EPFRR-a za razdoblje 2014.–2022. Opozivi za strateške planove u okviru ZPP-a za razdoblje 2023.–2027. ne očekuju se prije njihova zaključenja (odnosno do 2029.–2030.), pa nisu obuhvaćeni ovim izvješćem.

Ostali programi i naslovi

Za programe kojima na središnjoj razini upravlja Komisija predviđanja opoziva temelje se na najnovijim informacijama na razini projekata. U obzir je uzet novi element – predviđanja opoziva iz novih programa u okviru VFO-a na temelju povijesnih stopa opoziva odgovarajućih prethodnih programa. Opozivi se predviđaju za cijelo razdoblje obuhvaćeno izvješćem. Točna godina opoziva ovisila bi o postupku zaključenja pojedinačnih projekata i aktivnosti te se ne može precizno predvidjeti.

2.4. NextGenerationEU

NextGenerationEU privremeni je instrument za izvanredne situacije namijenjen mjerama za odgovor na krize, oporavak i jačanje otpornosti. Bespovratni dio tog instrumenta čini vanjske namjenske prihode, a služi za brzu potporu reformskim prioritetima i jačanje niza ključnih programa oporavka. Kako bi se transparentno prikazao utjecaj instrumenta NextGenerationEU, procjene očekivane provedbe vanjskih namjenskih prihoda

navedene su zasebno za svaki program (vidjeti tablicu 3). Predviđanja su utvrđena na temelju preuzetih obveza u godišnjim obrocima predviđenima u financijskom programiranju uz nacrt proračuna za 2023.

Središnji je dio instrumenta NextGenerationEU **Mehanizam za oporavak i otpornost**, na koji otpada 80 % bespovratnih sredstava^{xx}. Odljevi instrumenta NextGenerationEU stoga su uvelike uvjetovani tempom isplata za Mehanizam za oporavak i otpornost. Faza provedbe Mehanizma započela je i brzo napreduje u skladu s vremenskim okvirom reformi i ulaganja koji su utvrdile države članice. Planove za oporavak i otpornost do kraja svibnja 2022. formalno je dostavilo 26 država članica^{xxi}. Komisija je zatim izvršila plaćanje pretfinanciranja u iznosu od najviše 13 % financijskog doprinosa 21 državi članici koja ga je zatražila. U skladu s Uredbom o Mehanizmu za oporavak i otpornost nijednoj državi članici ne može se isplatiti daljnje pretfinanciranje (nakon 31. prosinca 2021.). Isplate slijede nakon pozitivne ocjene zahtjeva za plaćanje, koji se u skladu s Mehanizmom za oporavak i otpornost mogu podnijeti najviše dvaput godišnje nakon ostvarivanja ključnih etapa i ciljnih vrijednosti utvrđenih u provedbenim odlukama Vijeća donesenima u skladu s Uredbom o RRF-u. Predviđanje plaćanja u razdoblju 2023.–2027. temelji se na donesenim planovima koje je ocijenila Komisija, na podacima koje su dostavile države članice u okviru svojih obveza izvješćivanja i na napretku u provedbi Mehanizma do sredine svibnja 2022.

REACT-EU drugi je po veličini dio instrumenta NextGenerationEU, a namijenjeno mu je 12 % bespovratne potpore. Služi kao poveznica između programskog razdoblja 2014.–2020. i programskog razdoblja 2021.–2027. u području kohezijske politike jer se u okviru njega 2021. i 2022. raspodjeljuju dodatna sredstva iz nekih postojećih fondova kohezijske politike. Obveze u okviru inicijative REACT-EU traju dvije godine (2021.–2022.). Međuplaćanja i završna plaćanja koncentrirana su u razdoblju 2022.–2024. u skladu s ciljevima inicijative REACT-EU da se provedba ubrza primjenom postojećih programa i da se omogući potpuna fleksibilnost pravila provedbe. U odnosu na prošlogodišnja predviđanja plaćanja su još više pojačana na početku razdoblja jer države članice mogu iskoristiti sredstva iz inicijative REACT-EU za rješavanje pitanja nedavnog priljeva izbjeglica iz Ukrajine nakon ruske invazije. U cilju brže isplate preostalih sredstava zakonodavstvo je izmijenjeno kako bi se mogla^{xxii} povećati plaćanja pretfinanciranja i pojednostavniti mogućnosti financiranja. Do kraja 2025. očekuju se ograničena plaćanja na završetku programa.

Preostalih 8 % bespovratnih sredstava dodijeljenih za potporu iz instrumenta NextGenerationEU namijenjeno je za ostalih pet programa^{xxiii} koji primaju potporu u okviru tog instrumenta. Predviđanje plaćanja temelji se na iskustvu iz prethodnih programa, pri čemu se u obzir uzimaju kraći ciklus obveza i usredotočenost na neposredne potrebe povezane s oporavkom. Na **Fond za pravednu tranziciju**, koji je potpuno nov, utječu kašnjenja u donošenju VFO-a i zakonodavstva za specifične programe. Donošenje većine programa država članica očekuje se krajem 2022. te se predviđa se da će se gotovo sve isplate rasporediti na razdoblje 2023.–2026. Predviđanje za fond **InvestEU** odražava očekivani raspored rezervacija za proračunsko jamstvo te predviđena plaćanja za savjetodavni centar InvestEU i portal InvestEU.

U predviđanjima se pretpostavlja da će sva sredstva instrumenta NextGenerationEU za operativne aktivnosti biti izdvojena do kraja 2023. i da će se plaćanja za njih izvršavati do kraja 2026., u skladu s rokovima utvrđenima u primjenjivom zakonodavstvu. Stoga procjenom nisu obuhvaćeni opozivi.

2.5. Razvoj razine nepodmirenih obveza

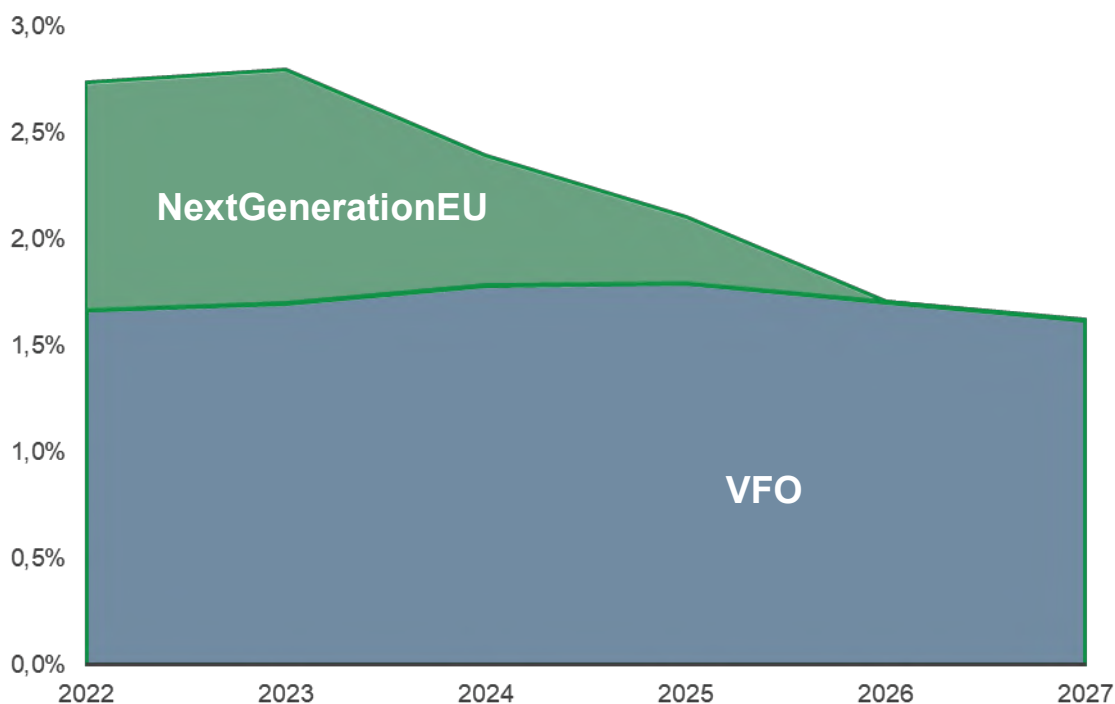

U razdoblju 2021.–2027. RAL bi trebao dosegnuti povijesni vrhunac krajem 2023., kad bi mogao premašiti razinu od 458 milijardi EUR. To je privremeni učinak provedbe instrumenta NextGenerationEU. Od 2024. RAL povezan s instrumentom NextGenerationEU postupno će se podmirivati do kraja 2026., kad će se morati dovršiti plaćanja za obveze iz instrumenta NextGenerationEU.

Uzimajući u obzir samo RAL koji proizlazi iz VFO-a za razdoblje 2021.–2027. i prethodne financijske okvire, krajem 2027. kumulativno se može očekivati nominalni porast od 55 milijardi EUR (+21 %) u odnosu na početak referentnog razdoblja. Ta se promjena RAL-a može usporediti s visinom godišnje tranše obveze u području kohezijske politike. Budući da kohezija čini najveći udio u RAL-u, ona je posebno važna za njegov razvoj. Zbog dogovora o zadržavanju pravila o opozivu N+3 i kašnjenja u novom postupku programiranja plaćanja se pomiču na kraj VFO-a i na godine nakon toga (vidjeti točku 2.1.). To dovodi i do previsoke procjene povećanja RAL-a jer se u njoj iskazuje promjena između godine s niskim RAL-om (krajem 2022. izvršit će se plaćanja za velik dio aktivnosti za završetak programâ, ali većinu novih obveza za kohezijsku politiku tek treba preuzeti) i godine s visokim RAL-om (krajem 2027. preuzet će se sve obveze u području kohezijske politike, ali više od polovine plaćanja uslijedit će u idućim godinama).

Kad se usporedi s veličinom gospodarstva EU-a, RAL se ustvari smanjuje. Od početka 2023. do kraja 2027. predviđa se da će se RAL (osim za NextGenerationEU) smanjiti s razine od 1,7 % na 1,6 % bruto nacionalnog dohotka EU-a. To pokazuje da nominalni rast gospodarstva EU-a uvelike nadmašuje nominalni rast RAL-a.

Grafikon 4 – Razvoj razine nepodmirenih obveza (RAL) u razdoblju 2023.–2027. iskazane u postotku bruto nacionalnog dohotka Unije

3. Predviđanja priljeva proračuna EU-a za razdoblje 2023.–2027.

Proračun EU-a financira se vlastitim sredstvima i ostalim prihodima. Osim toga, Unija je ovlaštena pozajmljivati sredstva za financiranje instrumenta NextGenerationEU. Komisija mobilizira sredstva operacijama na međunarodnim tržištima kapitala u skladu s financijskim potrebama programâ potrošnje instrumenta NextGenerationEU (vidjeti točku 2.4.). U tu svrhu Komisija primjenjuje diversificiranu strategiju financiranja^{xxiv} i u okviru nje objavljuje godišnje odluke o zaduživanju i polugodišnje planove financiranja. U

sadašnjim predviđanjima u prvom su planu prihodi potrebni za financiranje proračunskih rashoda u okviru VFO-a.

Sveukupni iznos vlastitih sredstava potrebnih za financiranje proračuna utvrđuje se na temelju ukupnih rashoda umanjenih za ostale prihode. Prema tome, predviđanja prihoda proračuna EU-a za razdoblje 2023.–2027. temelje se na načelu da rashodi moraju biti usklađeni s prihodima; stoga su ukupni prihodi jednaki ukupnim rashodima.

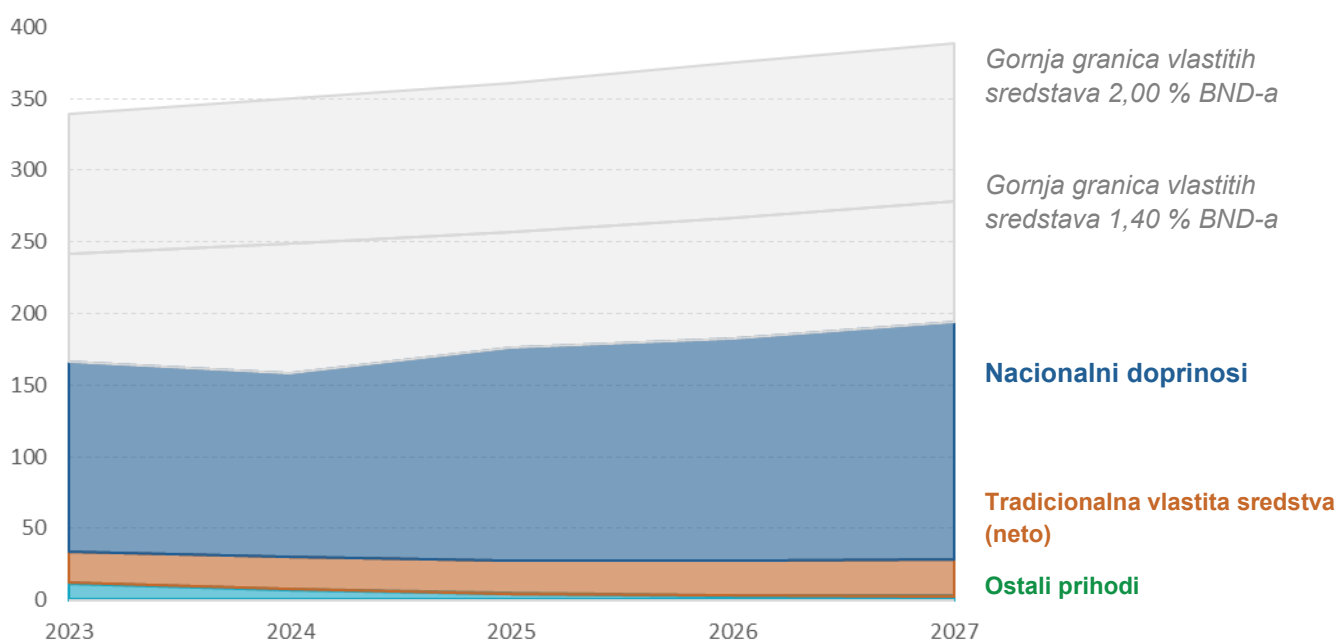
U skladu sa Sporazumom o povlačenju (dio peti), Ujedinjena Kraljevina od 2021. pridonosi proračunu EU-a u pogledu nepodmirenih obveza iz prethodnih višegodišnjih financijskih okvira. To uključuje RAL na kraju 2020. te mirovine i druge obveze utvrđene u financijskom dogovoru. Doprinos Ujedinjene Kraljevine čini „ostale prihode” proračuna EU-a i nije dio vlastitih sredstava Unije. Postupno će se ukidati kako se nepodmirene obveze budu podmirivale.

Pretpostavlja se da će ostali razni elementi koji nisu dio vlastitih sredstava Unije ostati nominalno konstantni na razini nacra proračuna za 2023.

Preostalo financiranje – nacionalni doprinosi i carine – čini većinu prihoda potrebnih za uravnoteženje proračunskih rashoda. Predviđanja prihoda temelje se na parametrima Odluke o vlastitim sredstvima iz 2020., kojom su uvedena nova vlastita sredstva koja se temelje na nerekicliранom plastičnom ambalažnom otpadu. Predviđanja nadalje obuhvaćaju razrađena vlastita sredstva koja se temelje na porezu na dodanu vrijednost i povećanu stopu po kojoj države članice zadržavaju carine kako bi pokrile svoje troškove naplate. U njima nisu uzeti u obzir prijedlozi Komisije od 22. prosinca 2021. o novim vlastitim sredstvima^{xxv}. To se odnosi i na buduće prijedloge koje se Komisija obvezala predstaviti u skladu s Međuinstitucijskim sporazumom^{xxvi}.

Predviđa se da će nacionalni doprinosi za razdoblje 2023.–2027. u prosjeku iznositi 146 milijardi EUR godišnje ili 0,8 % bruto nacionalnog dohotka EU-a. Kretanje nacionalnih doprinosa u razdoblju predviđanja uglavnom ovisi o ciklusu potrošnje i postupnom ukidanju doprinosa Ujedinjene Kraljevine. Od 2025. nadalje zbog povećanih rashoda za nove programe, koji će tada dosegnuti optimalnu razinu provedbe, i postupnog ukidanja doprinosa Ujedinjene Kraljevine RAL-u nacionalni doprinosi postojano će se povećavati do 2027.

Grafikon 5 – Predviđeni prihodi za financiranje VFO-a za razdoblje 2023.–2027. (u milijardama EUR)

Ukupna vlastita sredstva koja prikuplja Unija ni u jednoj godini ne smiju premašiti gornju granicu vlastitih sredstava od 1,40 % bruto nacionalnog dohotka država članica EU-a utvrđenu u Odluci o vlastitim sredstvima^{xxvii}, uz dodatno privremeno povećanje od 0,6 % BND-a EU-a za pokrivanje svih obveza Unije koje proizlaze iz zaduživanja na tržištima kapitala za financiranje instrumenta NextGenerationEU. Iako se predviđa postojani rast vlastitih sredstava do 2027., očekuje se da će raspoloživa razlika do gornje granice vlastitih sredstava (odnosno prostor u proračunu) ostati uglavnom stabilna jer bi se tijekom referentnog razdoblja bruto nacionalni dohodak Unije trebao postupno povećavati^{xxviii}. Razlika do gornje granice tijekom tog razdoblja u prosjeku iznosi 187 milijardi EUR, od čega se 104 milijarde EUR odnosi na povećanje instrumenta NextGenerationEU.

Od početka zaduživanja 2021. proračunom EU-a osiguravaju se plaćanja kamata na pozajmljena sredstva koja su dodijeljena za bespovratnu potporu na temelju instrumenta NextGenerationEU. Vlastita sredstva potrebna za financiranje tih troškova namaknut će se u okviru privremenog povećanja gornje granice vlastitih sredstava od 0,6 % BND-a EU-a. U razdoblju 2021.–2027. planira se ukupno 14,7 milijardi EUR za financiranje troškova instrumenta NextGenerationEU^{xxix}. Planirani troškovi slijede profil plaćanja na kraju razdoblja kako bi se uzelo u obzir progresivno uvođenje zaduživanja. Pritom postoje neizvjesnosti u pogledu financiranja troškova instrumenta NextGenerationEU (NGEU) zbog brzog i znatnog porasta kamatnih stopa na financijskim tržištima od prosinca 2021.

4. Zaključci

Ova su predviđanja izrađena u kontekstu velike neizvjesnosti izazvane ratom u Ukrajini. Već predložene inicijative za potporu državama članicama i određenim sektorima olakšavaju punu apsorpciju i ubrzana plaćanja za programe koji su u tijeku. Instrumentima za vanjsko financiranje Ukrajini i susjednim partnerskim zemljama stavljena su na raspolaganje veća financijska sredstva. U nadolazećem razdoblju očekuje se da će potražnja ostati visoka, što podrazumijeva isplate predumova iz odgovarajućih instrumenata proračuna EU-a, kako je naznačeno u predviđanjima.

Gornja granica za plaćanja u okviru VFO-a i dalje je dovoljna za pokrivanje predviđenih plaćanja u svakoj od sljedećih pet godina zahvaljujući mehanizmima VFO-a za automatsku prilagodbu, osobito mogućnosti prijenosa neiskorištenih iznosa na kraj razdoblja kad će potrebe dosegnuti vrhunac. Međutim, neto razlika u razdoblju 2023.–2027. iznosi otprilike 1,3 milijarde EUR. Taj će se iznos morati pomno pratiti u nadolazećem razdoblju, osobito radi mjerenja mogućih učinaka novih inicijativa politike ili daljnjeg ubrzavanja plaćanja za programe koji su u tijeku.

Iako je postignut napredak u završavanju tekućih programa, kašnjenje u donošenju zakonodavnog paketa o VFO-u za razdoblje 2021.–2027. zbog pandemije bolesti COVID-19 izazvalo je daljnja kašnjenja na početku VFO-a i veće rizike od opoziva nego što se očekivalo za većinu novih programa s podijeljenim upravljanjem. Time se potrebe za plaćanjima pomiču na preostale godine VFO-a. Još je jedna posljedica veći rizik od stvarnog gubitka sredstava u kasnijim godinama programskog razdoblja zbog automatskih opoziva ako se države članice ne potrude nadoknaditi početna kašnjenja, i to već u prvim godinama stvarne provedbe.

Zahvaljujući potpori ulaganjima i reformama iz instrumenta NextGenerationEU, proračun EU-a i dalje će biti u središtu europskog gospodarskog oporavka nakon pandemije bolesti COVID-19 u sljedećim godinama, kad završavaju programi iz prethodnog VFO-a, a prije nego što novi programi dosegnu optimalnu razinu provedbe. Potreba za izvršenjem sredstava iz instrumenta NextGenerationEU prije roka isplate do 2026. može utjecati na sposobnost država članica da dodatno porade na ubrzanom pokretanju novog programskog razdoblja za sredstva pod podijeljenim upravljanjem u okviru VFO-a.

NextGenerationEU privremeno će utjecati i na razinu nepodmirenih obveza EU-a, koje će dosegnuti vrhunac krajem 2023., a zatim će se do kraja 2027. postupno vratiti na razine usporedive s početkom razdoblja VFO-a. Premda se RAL nominalno povećava pri kraju VFO-a u odnosu na 2023., smanjuje se ako se utvrđuje kao udio u bruto nacionalnom dohotku EU-a, što pokazuje da nominalni rast gospodarstva EU-a nadmašuje nastajanje nepodmirenih obveza iz proračuna EU-a.

Predviđeni prihodi (uglavnom vlastita sredstva EU-a) potrebni za financiranje proračuna postojano će rasti u skladu s rashodima VFO-a. Ipak, iznos raspoložive razlike do gornje granice vlastitih sredstava (prostor u proračunu) ostat će relativno stabilan jer su sve veće potrebe za prihodima usklađene s predviđenim nominalnim rastom gospodarstva EU-a.

Prilog I.– Rezultati predviđanja*

*Ako nije navedeno drukčije, sve su vrijednosti izražene u milijardama EUR u tekućim cijenama. Moguće je da se ukupni iznosi ne podudaraju zbog zaokruživanja.

Tablica 1.1 – Dugoročna predviđanja budućih odljeva u razdoblju 2023.–2027. u okviru VFO-a

Godina	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Ukupno
Gornja granica za obveze	182,7	184,3	187,9	179,7	185,4	919,9
Gornja granica za plaćanja	168,6	168,9	172,2	175,7	179,2	864,5
<i>Uz to, prilagodba za članak 5. Uredbe o VFO-u (procjena za buduće godine)</i>	0,0	1,7	1,7	1,8	4,2	9,4
Obveze (programirane)*	185,7	187,4	192,2	183,0	191,0	939,4
Predviđena plaćanja*	166,3	158,0	176,3	182,8	193,9	877,3
<i>Od čega za posebne instrumente**</i>	3,2	0,1	1,2	0,0	0,0	4,6

Tablica 2.2 – Plaćanja povezana s novim obvezama iz VFO-a za razdoblje 2021.–2027.

Naslov VFO-a	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Ukupno
1. Jedinствeno tržište, inovacije i digitalno gospodarstvo	15,5	18,2	21,0	22,2	22,8	99,8
2. Kohezija, otpornost i vrijednosti	11,8	25,5	53,3	58,9	76,1	225,6
2.1. Gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija	5,4	16,9	44,0	48,1	63,0	177,4
2.2. Otpornost i vrijednosti	6,4	8,5	9,3	10,8	13,1	48,2
3. Prirodni resursi i okoliš	46,1	56,1	58,8	61,0	56,9	278,9
3.1. Rashodi povezani s tržištem i izravna plaćanja	40,7	41,6	41,8	41,9	42,0	208,1
3.2. Ostali programi u okviru naslova „Prirodni resursi i okoliš”	5,4	14,5	17,0	19,1	14,9	70,8
4. Migracije i upravljanje granicama	2,4	3,8	4,4	4,7	4,8	20,1
5. Sigurnost i obrana	0,9	1,8	1,9	2,3	2,3	9,2
6. Susjedstvo i svijet	9,5	13,0	15,0	15,7	15,6	69,0
7. Europska javna uprava	11,4	11,8	12,2	12,6	13,0	61,0
Posebni instrumenti	2,7		1,1			3,8
Ukupno	100,3	130,3	167,8	177,4	191,6	767,4

Tablica 3.3 – Plaćanja za završetak obveza preuzetih prije 2021.

Naslov VFO-a	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Ukupno
1. Jedinствeno tržište, inovacije i digitalno gospodarstvo	5,4	4,1	3,1	1,8	1,3	15,6
2. Kohezija, otpornost i vrijednosti	44,0	18,0	1,3	1,2	0,2	64,6
2.1. Gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija	43,7	17,7	1,2	1,1	0,2	63,9
2.2. Otpornost i vrijednosti	0,3	0,3	0,1	0,1	0,0	0,7
3. Prirodni resursi i okoliš	11,4	1,0	0,4	0,4	0,1	13,3
3.1. Rashodi povezani s tržištem i izravna plaćanja	0,0					0,0
3.2. Ostali programi u okviru naslova „Prirodni resursi i okoliš”	11,4	1,0	0,4	0,4	0,1	13,3
4. Migracije i upravljanje granicama	0,7	0,5	0,1	0,0	0,0	1,3
5. Sigurnost i obrana	0,2	0,2	0,2	0,1	0,0	0,7
6. Susjedstvo i svijet	4,2	3,9	3,5	1,9	0,7	14,2
Ukupno	65,9	27,7	8,5	5,4	2,4	109,8

* Ukupne obveze i procijenjena plaćanja uključuju odobrena sredstva koja proizlaze iz članka 5. Uredbe o VFO-u i članka 15. stavka 3. Financijske uredbe. Nedodijeljene razlike nisu uključene.

** Iznosi za posebne instrumente obuhvaćaju pričuvu za solidarnost i pomoć u nuždi, Europski fond za prilagodbu globalizaciji, pričuvu za prilagodbu Brexitu i instrument fleksibilnosti. U sljedećim tablicama plaćanja povezana s mobilizacijom instrumenta fleksibilnosti uključena su u odgovarajuće naslove.

Tablica 2 – Predviđeni opozivi

Naslov VFO-a	Završetak	VFO	Ukupno
1. Jedinствeno tržište, inovacije i digitalno gospodarstvo	1,5	1,5	3,0
2. Kohezija, otpornost i vrijednosti	0,7	1,0	1,7
2.1. Gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija	0,4	0,4	0,8
2.2. Otpornost i vrijednosti	0,3	0,7	0,9
3. Prirodni resursi i okoliš	0,8	0,8	1,5
3.2. Ostali programi u okviru naslova „Prirodni resursi i okoliš”	0,8	0,8	1,5
4. Migracije i upravljanje granicama	0,3	0,5	0,8
5. Sigurnost i obrana	0,1	0,1	0,1
6. Susjedstvo i svijet	0,1	0,3	0,4
Ukupno	3,4	4,1	7,6

Tablica 3 – Dugoročna predviđanja odljeva za instrument NextGenerationEU

Program	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Ukupno
Obzor Europa	1,8	1,3	0,4	0,1	0,0	3,5
Fond InvestEU	1,2	1,2	1,0	1,2	0,0	4,7
Europski fond za regionalni razvoj (EFRR)	10,0	3,5	1,1	0,0	0,0	14,6
Europski socijalni fond (ESF)	5,5	6,2	2,4	0,0	0,0	14,1
Europski mehanizam za oporavak i otpornost	76,4	56,9	38,5	50,6	0,0	222,4
Mehanizam Unije za civilnu zaštitu (RescEU)	0,5	0,8	0,2	0,2	0,2	1,9
Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR)	2,4	2,1	1,4	0,7	0,0	6,6
Fond za pravednu tranziciju	0,2	2,4	4,0	4,1	0,0	10,7
Ukupno	98,0	74,5	48,9	56,8	0,2	278,4

Tablica 4 – Promjena ukupnih nepodmirenih obveza u razdoblju 2023.–2027.

Izvor	RAL na početku 2023.* (procjena)	Obveze za razdoblje 2023.–2027.	Plaćanja za razdoblje 2023.–2027.	Opozivi za razdoblje 2023.–2027.	RAL krajem 2027.
VFO	259,8	939,4	877,3	7,6	314,4
NGEU	165,4	113,0	278,4		0,0
Ukupno	425,1	1052,5	1155,6	7,6	314,4

* RAL na početku 2022. uključuje 3,3 milijarde EUR iz doprinosa trećih zemalja specifičnim programima VFO-a za razdoblje 2014.–2020., što nije uključeno u tablicu.

Tablica 5 – Dugoročna predviđanja budućih priljeva proračuna EU-a u razdoblju 2023.–2027.

		2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Ukupno
Gornja granica vlastitih sredstava u postotku bruto nacionalnog dohotka EU-a		2,00 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %	nije primjenjivo
<i>od čega privremeno povećanje za NGEU</i>		0,60 %	0,60 %	0,60 %	0,60 %	0,60 %	<i>nije primjenjivo</i>
Gornja granica vlastitih sredstava izražena u milijardama EUR*	a	326,9	342,0	357,0	371,8	386,3	nije primjenjivo
<i>od čega privremeno povećanje za NGEU</i>	<i>a'</i>	98,1	102,6	107,1	111,5	115,9	<i>nije primjenjivo</i>
Neto iznos tradicionalnih vlastitih sredstava**	<i>b</i>	21,6	22,6	23,6	24,6	25,6	118,0
Nacionalni doprinosi***	<i>c</i>	132,6	127,7	148,4	155,1	165,5	729,4
Ukupna vlastita sredstva	d=b+c	154,2	150,4	172,0	179,7	191,2	847,4
<i>od čega vlastita sredstva za obveze iz NGEU-a</i>	<i>d'</i>	1,0	2,1	2,7	3,7	5,0	14,5
Ostali prihodi (uključujući privremeni doprinos Ujedinjene Kraljevine)	<i>e</i>	12,1	7,6	4,3	3,1	2,7	29,8
UKUPNI PRIHODI	d+e	166,3	158,0	176,3	182,8	193,9	877,3
Raspoloživa razlika do gornje granice vlastitih sredstava	a-d	172,7	191,6	185,0	192,1	195,1	nije primjenjivo
<i>od čega razlika do privremenog povećanja za NGEU</i>	<i>a'-d'</i>	97,0	100,5	104,4	107,8	110,9	<i>nije primjenjivo</i>

* Gornja granica vlastitih sredstava – izračunano na temelju gospodarske prognoze iz proljeća 2022. za bruto nacionalni dohodak država EU-27 za razdoblje 2023.–2027.

** Tradicionalna vlastita sredstva procjenjuju se na temelju stope zadržavanja od 25 % na ime troškova naplate.

*** Nacionalni doprinosi uključuju vlastita sredstva koja se temelje na bruto nacionalnom dohotku, reformirana vlastita sredstva koja se temelje na porezu na dodanu vrijednost i nova vlastita sredstva koja se temelje na nerekiclriranom plastičnom ambalažnom otpadu.

ⁱ Ako nije drukčije navedeno, svi iznosi u Izvješću izraženi su u tekućim cijenama.

ⁱⁱ Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027., SL L 433I, 22.12.2020., str. 11.

ⁱⁱⁱ Uredba Vijeća (EU) 2020/2094 o uspostavi Instrumenta Europske unije za oporavak radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19, SL L 433I, 22.12.2020., str. 23. („NextGenerationEU”).

^{iv} COM(2021) 343 od 30.6.2021.

^v Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredbama (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012, SL L 193, 30.7.2018., str. 1.

^{vi} COM(2022) 400, lipanj 2022.

^{vii} COM(2022) 80 final, 28.1.2022.

^{viii} Člankom 5. Uredbe o VFO-u za unaprijed utvrđeni popis programa predviđena su dodatna sredstva u obliku odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i odobrenih sredstava za plaćanje u iznosu jednakom prihodima od novčanih kazni u području tržišnog natjecanja, kako je uneseno u proračun za godinu n–1 u skladu s člankom 107. Financijske uredbe.

^{ix} Člankom 15. stavkom 3. Financijske uredbe predviđeno je da se odobrena sredstva za preuzimanje obveza koja odgovaraju iznosu opozivâ povezanih s istraživačkim projektima mogu ponovno staviti na raspolaganje istraživačkom programu u okviru kojeg se projekti izvršavaju ili sljedećem programu u okviru proračunskog postupka.

^x Odluka Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053 od 14. prosinca 2020. o sustavu vlastitih sredstava Europske unije te o stavljanju izvan snage Odluke 2014/335/EU, Euratom, SL L 424, 15.12.2020., str. 1.

^{xi} SL C 66 I, 19.2.2019., str. 1.

^{xii} COM(2021) 365, 7.6.2021. i COM(2022) 266, 7.6.2022.

---

^{xiii} Za usporedbu, u dugoročnim predviđanjima iz 2021. očekivalo se kašnjenje usporedivo s razdobljem 2014.–2020., kad je oko polovine plaćanja koja su dospijevala u prvoj godini provedbe moralo biti odgođeno.

^{xiv} COM(2022) 231 final, 18.5.2022.

^{xv} COM(2022) 57 final, 15.2.2022.

^{xvi} COM(2022) 46, 8.2.2022.

^{xvii} Uredba (EU) 2021/1755 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. listopada 2021. o uspostavi pričuve za prilagodbu Brexitu, SL L 357, 8.10.2021., str. 1.–26.

^{xviii} COM(2022) 109 final, 8.3.2022.

^{xix} COM(2022) 242 final, 20.5.2022.

^{xx} S obzirom na njegov provedbeni mehanizam koji se temelji na potražnji, nisu dostupna predviđanja za komponentu zajma u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost (slično drugim instrumentima koji se temelje na zajmovima i koji se provode izvan proračuna).

^{xxi} S jednom državom članicom razgovori se vode na temelju nacrtu plana.

^{xxii} Uredba (EU) 2022/613 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. travnja 2022. o izmjeni uredaba (EU) br. 1303/2013 i (EU) br. 223/2014 u pogledu povećanog prethfinanciranja iz sredstava inicijative REACT-EU i uvođenja jediničnog troška, SL L 115, 13.4.2022., str. 38.–41.

^{xxiii} Fond za pravednu tranziciju, Poljoprivredni fond za ruralni razvoj, Obzor Europa, fond InvestEU i Mehanizam Unije za civilnu zaštitu (RescEU).

^{xxiv} COM(2021) 250 final, 14.4.2021.

^{xxv} COM(2021) 570 final, 22.12.2021.

^{xxvi} Dio B Priloga II. Međuinstitucijskom sporazumu između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava, Međuinstitucijski Sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava, SL L 433I, 22.12.2020., str. 28.–46.

^{xxvii} Odluka Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053 od 14. prosinca 2020., SL L 424/1, 15.12.2020.

---

^{xxviii} Europska komisija, Europska gospodarska prognoza, proljeće 2022.: [Europska gospodarska prognoza. Proljeće 2022. | Europska komisija \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/info/publications/european-economic-forecast-spring-2022_en), (https://ec.europa.eu/info/publications/european-economic-forecast-spring-2022_en)

^{xxix} Ne dovodeći u pitanje uvođenje novih vlastitih sredstava radi pokrivanja troškova otplate instrumenta NextGenerationEU i kamata.